

DICTAMEN: 298/2025, de 26 de juny

MATÈRIA: Responsabilitat patrimonial

DEPARTAMENT: Territori

PONENT: Albert Lamarca i Marquès

DICTAMEN 298/2025, de 26 de juny. Reclamació de responsabilitat patrimonial instada davant Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya pel Sr. A pels danys i perjudicis soferts en un accident esdevingut a una estació d'esquí, en el decurs d'una cursa de bicicletes de descens

La Comissió Jurídica Assessora, reunida el 26 de juny de 2025, amb la presidència del Sr. Jaume Vernet i Llobet, actuant com a secretària la Sra. Cristina Figueras i Bosch, amb la participació de les Sres. i els Srs. Esther Arroyo i Amayuelas, Meritxell Barnola Sarri, Lucía Casado Casado, Agustí Cerrillo i Martínez, Lluís Maria Corominas i Díaz, Maria Mercè Darnaculleta i Gardella, Judith Gifreu i Font, Francesc Homs i Molist, Marc Marsal i Ferret, José Luis Martínez-Alonso Camps, Carles Mundó i Blanch, i Montserrat Peretó Garcia, i essent-ne ponent el Sr. Albert Lamarca i Marquès, ha aprovat el dictamen següent:

ANTECEDENTS DE FET

1. Per un escrit de 4 de març de 2019 i, segons consta en l'expedient, amb registre d'entrada el 26 de març de 2019, el Sr. A, mitjançant representació lletrada, va formular una reclamació de responsabilitat patrimonial, davant de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC), pels danys i perjudicis derivats de les lesions corporals que va patir en un accident sofert a l'estació d'esquí a conseqüència de la celebració d'una cursa de bicicletes el dia X d'abril de 2018, quan va col·lidir amb una bicicleta (expedient núm. RPA M). Indicava que havia patit un traumatisme cranial, però que no s'havien guarit les lesions ni determinat l'abast de les seqüeles, i sol·licitava un pagament avançat de 50.000 euros a compte de la indemnització que es fixés. Amb l'escrit inicial, va adjuntar diversa documentació mèdica.

2. En l'escrit inicial s'exposava que l'Administració contra la qual es reclamava era la titular de la instal·lació esportiva i la responsable dels danys causats perquè es va produir un funcionament anormal dels serveis públics, sense més concreció. En els escrits posteriors, la responsabilitat es fa extensiva a l'Escola, i d'una manera solidària.

3. Consta en l'expedient que per la Resolució de 30 de maig de 2019, de la Presidència d'FGC, es va iniciar la instrucció del procediment de responsabilitat, i per la Resolució de 24 d'octubre de 2019, del mateix president, es va desestimar la reclamació, en considerar que no quedava acreditada la relació de causalitat entre els danys patits pel reclamant –de qui s'afirmava que aquell dia havia estat contractat per l'Escola, per a realitzar treballs de manteniment– i el presumpte funcionament anormal de l'estació d'esquí.

4. Així mateix, consta que, el 27 de novembre de 2019, l'interessat va interposar un recurs potestatiu de reposició contra la resolució desestimatòria de 24 d'octubre de 2019, que també

va ser desestimat íntegrament, per la Resolució de 21 de gener de 2020 de la mateixa Presidència d'FGC.

5. Igualment, consta que l'interessat va interposar un recurs contenciós administratiu contra les resolucions de la Presidència d'FGC de 24 d'octubre de 2019 i de 21 de gener de 2020 esmentades, que va ser tramitat per un jutjat contenciós administratiu, amb el núm. X/2020. S'inclou a l'expedient diversa documentació relativa a aquest recurs.

6. El 17 de maig de 2022, la presidenta del Consell d'Administració d'FGC va resoldre iniciar un procediment de revisió d'ofici per a declarar la nul·litat de ple dret dels actes dictats en l'expedient de responsabilitat patrimonial esmentat, per la causa de nul·litat de ple dret dels actes administratius prevista en l'article 47.1.e) de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC), perquè no es va demanar el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora, quan era preceptiu, i no es va atorgar el tràmit d'audiència a l'Escola, ni a l'asseguradora de la responsabilitat civil d'FGC.

7. El 26 de gener de 2023, el conseller del Departament de Territori va resoldre declarar la caducitat del procediment de revisió d'ofici de la resolució desestimatòria de responsabilitat patrimonial relativa a l'expedient RPA M, i ordenar l'arxivament de les actuacions. En el marc d'aquest procediment de revisió, es va emetre el Dictamen 411/2022, que informava favorablement sobre la revisió.

8. El 31 de gener de 2023, el president d'FGC va resoldre iniciar, per segona vegada, un procediment de revisió d'ofici per a declarar la nul·litat de ple dret de la resolució de la Presidència d'FGC per la qual es desestimava la reclamació de responsabilitat patrimonial de l'expedient RPA M, per la causa de nul·litat de ple dret dels actes administratius establerta en l'article 47.1.e) de l'LPAC; i, el 7 de juny de 2023, el conseller del Departament de Territori va resoldre declarar la nul·litat de la resolució en qüestió, i "retrotraure les actuacions al moment immediatament posterior a la recepció de la sol·licitud d'inici d'una reclamació de responsabilitat patrimonial, per tal d'evacuar la comunicació de l'existència d'aquest procediment a totes les persones interessades".

9. Per la Resolució de 14 de juny de 2023, la Presidència d'FGC va iniciar un procediment de responsabilitat patrimonial, amb referència RPA N, i designar-ne la persona instructora. També va informar del termini màxim establert per a la resolució del procediment i del sentit negatiu del silenci.

10. Per un ofici de 20 de juny de 2023, la instructora va atorgar al reclamant un termini de deu dies perquè esmenés la sol·licitud inicial formulada l'any 2019, amb motiu de la reclamació RPA M, en el sentit de concretar els fets i el nexa causal entre els danys i el funcionament públic; especificués i avalués econòmicament els danys soferts, i acredités i confirmés la representació lletrada.

11. El 22 de juny de 2023, es va participar la reclamació, amb remissió de la documentació que conformava l'expedient, a la companyia asseguradora d'FGC.

12. Per un correu electrònic de 23 de juny de 2023, es va comunicar la incoació del procediment de responsabilitat patrimonial al director de l'estació d'esquí, i li van demanar un informe sobre els fets i les circumstàncies que hi estaven relacionades, i sobre la prova que volgués proposar.

13. El 4 de juliol de 2023, el reclamant va presentar un escrit d'al·legacions. En essència, s'oposava a la instrucció d'aquest procediment de responsabilitat patrimonial, atès que ja s'havia obert la via judicial. Altrament, va atendre el requeriment documental i va aportar, entre d'altres documents, una còpia de la demanda sobre el recurs contenciós administratiu, ja esmentat. També va quantificar els danys en 84.632 euros.

14. El 10 de juliol de 2023, l'instant va trametre a la instructora els documents que s'acompanyaven a la demanda judicial, això és, i entre d'altres, el reglament de la cursa; fotografies de la cursa; un informe pericial mèdic de X de desembre de 2019; una carta de 21 de novembre de 2018, per la qual l'instant reclamava a FGG pels danys i perjudicis soferts per l'accident i li demanava diversa documentació; una acta de protocol·lització notarial sobre uns missatges de WhatsApp rebuts en un telèfon; els moviments bancaris i les nòmines del reclamant, i dos burofaxos enviats a l'Escola el 26 de febrer de 2020, pels quals es reclamava pels danys i perjudicis soferts arran de l'accident el dia de la cursa i s'efectuaven diverses al·legacions.

15. Es va incorporar a l'expedient l'informe de l'accident, emès el 9 d'agost de 2023 per la Direcció de l'estació d'esquí, que incorpora, entre d'altres documents, el plànol de l'estació, els comunicats d'accident i la relació de participants. A l'informe s'annexaven diversos documents, com ara els documents signats pel participant lesionat per a formar part de la cursa i el seu comunicat de l'accident; el plec de condicions per a poder exercir l'activitat d'escola d'esquí dins l'àmbit del domini esquiable de les estacions d'esquí que gestiona FGC; la factura pels serveis prestats per l'Escola durant la cursa, i el contracte menor subscrit entre l'Escola i FGC.

16. Per un ofici d'11 d'agost de 2023, la instructora va incorporar a l'expedient la documentació aportada per l'instant i li va demanar que li trametés la que mancava. Igualment, el va requerir per tal que aclarís i determinés quina prova volia proposar. Consta que l'instant va rebutjar la notificació d'aquest ofici.

17. Per un ofici de 21 d'agost de 2023, es va comunicar la reclamació al corredor que va impactar contra l'instant. També el van informar que era part interessada del procediment i li van atorgar un termini de deu dies per a, si esqueia, formular-hi al·legacions i proposar els mitjans de prova que considerés adients.

18. Per un ofici de 21 d'agost de 2023, es va comunicar la reclamació a la contractista, l'Escola, com a part interessada del procediment. També li van atorgar un termini de deu dies per a, si esqueia, formular-hi al·legacions i proposar els mitjans de prova que considerés adients.

19. El 5 de setembre de 2023, l'instant va atendre el requeriment informatiu i documental descrit en l'antecedent núm. 16.
20. El 8 de setembre de 2023, el corredor esmentat va presentar un escrit d'al·legacions.
21. El 13 de setembre de 2023, l'Escola va presentar un escrit d'al·legacions, en què considerava que calia desestimar la reclamació o bé estimar-la amb concurrència de culpes. També va demanar que es requerís diversa prova. Amb l'escrit adjuntava un dictamen mèdic pericial de valoració del dany.
22. Per un ofici de 3 de novembre de 2023, la instructora va demanar a l'instant que incorporés una còpia de la demanda presentada en seu judicial, en el procediment X/2020, ja esmentat, la qual cosa va ser atesa.
23. Per uns oficis de 13 de desembre de 2023, la instructora va admetre parcialment la prova proposada i va acordar practicar tres proves testificals addicionals. Altrament, va citar els sis testimonis i va comunicar als interessats l'obertura del període de prova, el termini del qual va ampliar.
24. El 28 de desembre de 2023, la companyia asseguradora va lliurar un escrit pel qual comunicava que compareixia al procediment.
25. Per uns oficis de 10 de gener de 2024, es va comunicar als interessats el nou acord de prova, que esmenava l'anterior de 13 de desembre de 2023, i es va citar els sis testimonis.
26. El 22 de gener de 2024, es va resoldre practicar la declaració testifical de dos testimonis i deixar sense efectes les declaracions dels quatre testimonis restants, davant la impossibilitat de notificar-los les citacions oportunes, la qual cosa es va comunicar als interessats. Altrament, es va requerir l'instant per tal que facilités les dades dels testimonis que no havien pogut citar per tal de tornar a intentar-ho. Alternativament, li van proposar que els cités la seva representant legal directament, en la data que li comunicarien, i consten diversos correus intercanviats entre ells a aquest efecte.
27. Per un ofici de 9 de febrer de 2024, la instructora va requerir a l'Escola que acredités la representació conferida a un advocat, la qual cosa es va atendre el 22 de febrer següent.
28. El 13 de febrer de 2024, la instructora va demanar a l'Assessoria Jurídica del Departament una còpia de l'expedient de responsabilitat patrimonial amb referència núm. RPA M, la qual cosa es va atendre el mateix dia.
30. Per uns oficis de 17 d'abril de 2024, es va comunicar als interessats que no s'havien pogut practicar dues proves testificals. També els van informar de l'obertura del tràmit d'audiència i vista de l'expedient per un termini de deu dies.
31. El 26 d'abril de 2024, l'Escola va formular-hi al·legacions.

32. El 29 d'abril de 2024, l'entitat asseguradora d'FGC va lliurar un escrit d'al·legacions, en què considerava que esqueia desestimar la reclamació. Així mateix, va valorar subsidiàriament el dany en 31.389,06 euros.
33. El 29 d'abril de 2024, l'instant va formular-hi al·legacions, en què, en essència, reiterava les adduïdes en l'escrit inicial. També hi va sol·licitar que es practiqués una de les proves testificals pendents, i va facilitar a la instructora unes noves adreces de la testimoni a aquest efecte. Amb l'escrit va adjuntar diversa documentació addicional.
34. Per un acord de 6 de maig de 2024, la instructora va atendre la petició de prova de l'instant i va ampliar el període probatori per a poder citar la testimoni en qüestió, la qual cosa es va comunicar a les parts interessades. Consta que es va notificar la citació a la testimoni.
35. El X, X i X de gener i el X de febrer de 2024, es van practicar quatre declaracions testificals mitjançant videoconferència, l'enregistrament de les quals s'ha incorporat a l'expedient.
36. El 30 de maig de 2024, davant la manca de resposta de la testimoni, la instructora va deixar sense efecte la citació. També els va informar de l'obertura d'un segon tràmit d'audiència i vista de l'expedient per un termini de deu dies.
37. Mitjançant un escrit datat el 10 de juny de 2024, l'entitat asseguradora d'FGC va presentar un escrit d'al·legacions, en què es ratificava en les formulades en l'escrit anterior, de 29 d'abril de 2024.
38. El 17 de juny de 2024, l'instant va lliurar un escrit d'al·legacions, en què es reiterava en les formulades en els escrits anteriors.
39. El 17 de juny de 2024, l'Escola va formular-hi al·legacions, en el mateix sentit que les adduïdes en els escrits anteriors.
40. El 18 de desembre de 2024, la instructora va emetre la proposta de resolució, en la qual proposava desestimar la reclamació, en considerar que FGC no tenia cap responsabilitat en l'accident.
41. El 17 d'abril de 2025, el lletrat de l'Assessoria Jurídica del Departament de Territori, amb el vistiplau de l'advocada de la Generalitat, va informar desfavorablement sobre la reclamació de responsabilitat patrimonial formulada, atesa la manca de nexes causal entre el funcionament del servei públic i els danys patits.
42. El 29 d'abril de 2025, va tenir entrada a la Comissió Jurídica Assessora la petició de dictamen del secretari general del Departament de Territori, per delegació, d'acord amb la Resolució TER/285/2023, de 2 de febrer (DOGC de 7 de febrer de 2023).
43. En la sessió de 8 de maig de 2025, el Ple de la Comissió va admetre a tràmit la petició de dictamen i en va nomenar ponent.

FONAMENTS JURÍDICS

I. Objecte del dictamen

Constitueix l'objecte del present dictamen la reclamació de responsabilitat patrimonial instada davant l'entitat Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC) pel Sr. A pels danys i perjudicis soferts en un accident esdevingut el X d'abril de 2018 a l'estació d'esquí, en el decurs d'una cursa de bicicletes de descens. De resultes de l'accident, el reclamant va presentar un traumatisme cranioencefàlic amb lesió intracranial, facial, de vèrtebres i de costelles, entre altres lesions.

Tal com s'ha donat compte en els antecedents, el 30 de maig de 2019, la Presidència d'FGC va resoldre iniciar el procediment de reclamació de responsabilitat patrimonial RPA M. Per la Resolució de 24 d'octubre de 2019, es va desestimar la reclamació formulada per l'interessat. Contra aquesta resolució, el 27 de novembre següent, l'ara instant va interposar un recurs potestatiu de reposició, que la Presidència de l'entitat va resoldre també en sentit desestimatori per la Resolució de 21 de gener de 2020.

El 2 de març de 2020, va interposar un recurs contenciós administratiu contra les resolucions esmentades, que va tramitar el jutjat contenciós administratiu, amb el núm. X/2020. Les parts demandades en aquest procés eren FGC; l'Escola, i l'asseguradora d'FGC. En relació amb l'estat de la tramitació del recurs contenciós, en l'expedient només consta que, el 18 de gener de 2024, el jutjat va dictar la interlocutòria per la qual s'arxivava el procediment, per pèrdua sobrevinguda de l'objecte del recurs.

Amb anterioritat, el 17 de maig de 2022, la Presidència d'FGC va iniciar un procediment de revisió d'ofici per a declarar la nul·litat de ple dret dels actes dictats en l'expedient de responsabilitat patrimonial esmentat, per la causa de nul·litat de ple dret dels actes administratius prevista en l'article 47.1.e) de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC), perquè no es va sol·licitar el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora, quan era preceptiu, i no es va atorgar el tràmit d'audiència a l'Escola, ni a l'asseguradora de la responsabilitat civil d'FGC, ni al ciclista que va impactar amb l'ara reclamant.

En el marc d'aquest procediment de revisió, aquesta Comissió va emetre el Dictamen 411/2022, que informava favorablement sobre la revisió per a declarar la nul·litat de ple dret de la Resolució de 24 d'octubre de 2019, ja descrita. El 26 de gener de 2023, el conseller del Departament de Territori va resoldre declarar la caducitat del procediment de revisió d'ofici esmentat.

El 31 de gener de 2023, el president d'FGC va resoldre iniciar un segon procediment de revisió d'ofici per a declarar la nul·litat de ple dret de la mateixa resolució de la Presidència d'FGC de 24 d'octubre de 2019, i per la mateixa causa de nul·litat.

El 7 de juny de 2023, el conseller del Departament de Territori va resoldre declarar la nul·litat de la resolució en qüestió i “retrotraure les actuacions al moment immediatament posterior a la recepció de la sol·licitud d’inici d’una reclamació de responsabilitat patrimonial [...]”.

El 14 de juny de 2023, la Presidència d’FGC va resoldre iniciar el procediment de responsabilitat patrimonial, RPA N, com a continuació de l’anterior, i que és objecte d’aquest dictamen.

Així, doncs, s’han retret les actuacions, s’ha dut a terme la instrucció corresponent i se sotmet a dictamen d’aquest òrgan consultiu.

II. Intervenció de la Comissió Jurídica Assessora

La intervenció d’aquest òrgan consultiu en aquest procediment té lloc amb caràcter preceptiu, d’acord amb el que estableixen els articles 8.3.a) de la Llei 5/2005, de 2 de maig, de la Comissió Jurídica Assessora, i 86 de la Llei 26/2010, de 3 d’agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, respecte de les reclamacions de responsabilitat patrimonial la quantia de les quals sigui igual o superior a 50.000 euros. Aquest és el cas sobre el qual es dictamina, atès que l’import reclamat finalment ascendeix a 84.632 euros.

De conformitat amb l’article 81.2, apartat tercer, de la Llei 39/2015, d’1 d’octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC), el dictamen de l’òrgan consultiu s’ha de pronunciar en aquest tipus de procediments sobre l’existència o no de relació de causalitat entre el funcionament del servei públic i la lesió produïda i, si escau, sobre la valoració del dany causat i la quantia i la manera de la indemnització d’acord amb els criteris establerts en la mateixa Llei.

III. Normativa aplicable

L’article 106.2 de la Constitució reconeix el dret dels particulars a ser indemnitzats per qualsevol lesió que pateixin en els seus béns i drets, com a conseqüència del funcionament dels serveis públics, llevat dels casos de força major.

El règim jurídic de la responsabilitat patrimonial de l’Administració pública per les lesions sofertes pels particulars en llurs béns i drets, com a conseqüència del funcionament dels serveis públics, es regula en els articles 81 a 87 de la Llei 26/2010; pel que fa als principis de la responsabilitat, en l’article 32 de la Llei 40/2015, d’1 d’octubre, de règim jurídic del sector públic (LRJSP), i, quant a la indemnització i el seu càlcul, en l’article 34 del mateix cos legal, i, pel que fa al procediment, en l’LPAC, en els articles 65, 67, 81, 91 i 92 de la qual es preveuen diverses especialitats del procediment de responsabilitat patrimonial.

D’acord amb la legislació esmentada, els ciutadans i les ciutadanes tenen dret a ser indemnitzats per les administracions públiques de Catalunya de tota lesió que pateixin en

qualsevol de llurs béns i drets, sempre que siguin conseqüència del funcionament normal o anormal dels serveis públics, excepte en els casos de força major o de danys que tinguin el deure jurídic de suportar.

Els requisits que hi han de concórrer perquè la petició prosperi i la persona perjudicada tingui dret a ser indemnitzada són: a) Que existeixi un dany efectiu, avaluable econòmicament i individualitzat en relació amb una persona o un grup de persones; b) Que la lesió sigui conseqüència del funcionament normal o anormal del servei públic; c) Que no hi hagi intervingut força major, i d) Que el dany sigui antijurídic, en el sentit que qui el pateixi no tingui el deure jurídic de suportar-lo.

IV. Consideracions de caràcter formal

IV.1. Legitimació activa

Els procediments de responsabilitat patrimonial es poden iniciar d'ofici o a sol·licitud de la persona interessada. En el cas sobre el qual es dictamina, el procediment l'ha iniciat la mateixa persona accidentada, de manera que la seva legitimació es correspon amb el que preveu l'article 4.1.a) de l'LPAC, en relació amb l'article 32.1 de l'LRJSP.

D'altra banda, el reclamant actua en el procediment mitjançant representació lletrada, la qual ha quedat acreditada degudament en l'expedient a través de la designació efectuada en l'escrit inicial, que signen l'instant i un dels dos advocats, i també en vista del poder notarial per a plets a favor de la segona advocada que s'aporta, en resposta a un requeriment previ per part de la instructora. Per tant, la representació conferida a aquests professionals cal estimar-la suficient, de conformitat amb l'article 5 de l'LPAC.

En aquest poder, el fedatari públic identifica l'instant mitjançant el document d'identitat. La Comissió constata que aquestes circumstàncies han permès que l'Administració instructora verifiqués d'una manera suficient la identitat i l'autenticitat de la voluntat de reclamar de l'instant, tal com ho exigeixen els articles 9.1 i 10.1 de l'LPAC (Dictamen 154/2025).

Totes les actuacions realitzades per la representació lletrada, llevat de les inicials, s'han presentat electrònicament, la qual cosa s'ajusta a l'obligació de relacionar-se amb l'Administració a través de mitjans electrònics per a realitzar qualsevol tràmit d'un procediment administratiu, derivada de l'article 14.2, lletra c), de l'LPAC, per a les persones que exerceixin una activitat professional que requereixi col·legiació obligatòria.

IV.2. Competència per a tramitar i resoldre el procediment

La reclamació es presenta davant d'FGC, que és competent per a conèixer-la, per tal com la reclamació es fonamenta en un accident esdevingut en una estació d'esquí de la qual FGC té encomanada –segons dona compte l'informe de l'Assessoria Jurídica del Departament de

Territori– la gestió de l'explotació des del 1986, quan hi va incorporar els actius i les explotacions de Ferrocarrils de Muntanya de Grans Pendents (FMGP).

Els Estatuts d'FGC van ser aprovats pel Decret de 5 de setembre de 1979; consten publicats íntegrament com a annex al Decret 287/2001, de 6 de novembre, pel qual s'aprova la modificació de determinats articles dels Estatuts de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya i es disposa la publicació del text íntegre dels Estatuts; i han estat objecte de modificació pels decrets 150/2002, de 28 de maig; 415/2004, de 19 d'octubre, i 45/2019, de 25 de febrer. D'acord amb l'article 1 d'aquests Estatuts, FGC és una entitat de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia i independent, que actua en règim d'empresa mercantil i gaudeix d'autonomia en la seva organització, de patrimoni propi i capacitat plena per a l'exercici de les seves finalitats. La seva relació amb el Govern de la Generalitat de Catalunya es produeix a través del Departament de Territori. FGC és, en conseqüència, una empresa vinculada a l'actual Departament de Territori (dictàmens 417/2019, 353/2022, 123/2023, 171/2023, 314/2023, 320/2023 i 477/2024).

En tractar-se d'una entitat de dret públic, vinculada o dependent de l'Administració de la Generalitat, FGC té la consideració d'Administració pública, d'acord amb l'article 2.3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic (LRJSP), i l'article 2.3 de l'LPAC. Així mateix, de l'article 83.2 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, i de l'article 35 de l'LRJSP, es desprèn que les entitats públiques dependents o vinculades a l'Administració de la Generalitat han d'instruir i resoldre les reclamacions de naturalesa patrimonial derivades de la seva actuació mitjançant el procediment administratiu de responsabilitat patrimonial previst en les mateixes lleis esmentades i en l'LPAC.

D'acord amb l'article 83.2 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, els òrgans competents per a iniciar, instruir i resoldre els procediments de responsabilitat dels organismes i les entitats públiques dependents o vinculats a l'Administració de la Generalitat són els que determina la norma reguladora corresponent, i que, a manca d'aquesta previsió, la iniciació i la instrucció corresponen als òrgans que designi en cada cas l'òrgan de direcció de l'organisme o entitat pública, i la resolució correspon a l'òrgan de govern.

Tal com ha palesat aquesta Comissió en dictàmens anteriors, si bé la competència per a resoldre la té atribuïda originàriament el Consell d'Administració d'FGC d'acord amb les funcions que li atorga el Decret 287/2001, de 6 de novembre –pel qual s'aprova la modificació de determinats articles dels Estatuts de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya i es disposa la publicació del text íntegre dels Estatuts–, la Resolució TES/2543/2019, de 2 d'octubre, per la qual es dona publicitat a l'Acord del Consell d'Administració de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, de 26 de setembre de 2019, sobre delegació de competències (DOGC núm. 7979, d'11 d'octubre), preveu en el punt 1.e) la delegació en la persona titular de la presidència del Consell d'Administració d'FGC de la “resolució, la declaració d'inadmissibilitat, l'arxivament i l'acceptació dels desistiments de les reclamacions d'indemnització per responsabilitat patrimonial i per altres conceptes que es generin en el marc de l'activitat de l'entitat”.

Per tant, pel que fa a la delegació esmentada, la competència per a resoldre la reclamació correspon a la Presidència del Consell d'Administració d'FGC.

En conseqüència, la reclamació s'ha presentat davant l'òrgan competent; però cal puntualitzar que es formula no solament contra FGC, sinó finalment també contra la contractista de l'Administració, l'Escola. En definitiva, la part reclamant considera que hi ha una responsabilitat solidària entre l'Administració pública i l'entitat privada.

IV.3. Conformació de l'expedient

L'expedient administratiu, tal com aquesta Comissió ha afirmat reiteradament (per tots, Dictamen 440/2024), ha de tenir format electrònic i ha d'estar conformat pel conjunt ordenat de documents i actuacions que serveixin d'antecedent i fonament de la resolució administrativa (articles 70 de l'LPAC i 46 de la Llei 26/2010). Així mateix, per a garantir la integritat i immutabilitat de l'expedient i dels documents que el conformen, ha d'estar foliat mitjançant un índex electrònic autènticat que en garanteixi la integritat i que permeti recuperar-lo sempre que sigui necessari (article 51 del Reglament d'actuació i funcionament del sector públic per mitjans electrònics –RAFME–, aprovat pel Reial decret 203/2021, de 30 de març).

D'altra banda, quan l'expedient s'hagi de remetre, s'ha d'enviar complet, foliat, autènticat i acompanyat d'un índex també autènticat de tots els documents que contingui (article 70 de l'LPAC), directament, és a dir, amb la tramesa dels documents electrònics originals o mitjançant una còpia electrònica d'aquests, o bé a través d'un node d'interoperabilitat, de l'adreça electrònica o del localitzador que doni accés a l'expedient electrònic (article 63 del RAFME). Aquests criteris persegueixen facilitar la recuperació de l'expedient i, per tant, el seu maneig i lectura. Així ho ha recordat aquesta Comissió Jurídica Assessora, entre d'altres, en els recents dictàmens 508/2024, 26/2025, 54/2025, 96/2025 i 105/2025.

La finalitat de les obligacions anteriors respecte a l'expedient electrònic és donar a l'Administració els elements necessaris per a adoptar la resolució del procediment d'acord amb tots els antecedents i fonaments, així com garantir la integritat i immutabilitat de l'expedient i dels documents que el conformen. En darrera instància, els criteris que disposa la legislació persegueixen facilitar la recuperació de l'expedient i, per tant, el seu fàcil maneig i lectura.

En el supòsit sobre el qual es dictamina, l'expedient administratiu tramès a aquest òrgan consultiu està conformat pel conjunt de documents indexats de l'expedient de responsabilitat patrimonial, i dividits per blocs, als quals s'ha assignat una numeració, i estan ordenats cronològicament, llevat d'algunes excepcions (articles 46.2 de la Llei 26/2010 i 70, apartats 2 i 3, de l'LPAC).

L'índex està signat electrònicament i autènticat, d'acord amb el que disposen els articles 46.3 de la Llei 26/2010, 70.3 de l'LPAC i 51, apartats 1 i 3, del RAFME, cosa que en garanteix la integritat. S'hi ha paginat cada document individualment, i per tant hi ha una paginació correlativa de tot l'expedient.

Per acabar, l'expedient inclou l'acreditació de les notificacions efectuades, de conformitat amb el que s'estableix en els articles 56.2 de la Llei 26/2010 i 41.1.b), segon paràgraf, de l'LPAC.

IV.4. Tramitació del procediment

Pel que fa a la tramitació del procediment, es constata que aquesta s'ha ajustat, en termes generals, a les previsions normatives que resulten d'aplicació, contingudes en la Llei 26/2010 i l'LPAC.

Presentada la reclamació al març de 2019, i després de les vicissituds procedimentals ja descrites, consta en l'expedient que el 7 de juny de 2023 es va declarar la nul·litat de la Resolució de 24 d'octubre de 2019 de la Presidència d'FGC, per la qual es desestimava la reclamació de responsabilitat patrimonial de l'expedient RPA M, i es van retrotraure les actuacions al moment immediatament posterior a la recepció de la sol·licitud d'inici d'aquella reclamació de responsabilitat patrimonial.

Per la Resolució de 14 de juny de 2023, la Presidència d'FGC va iniciar el procediment de responsabilitat patrimonial, amb referència RPA N, com a continuació de l'anterior RPA M, i va designar-ne la persona instructora. Aquesta resolució contenia també la informació prevista en l'article 21.4 *in fine* de l'LPAC, sobre la durada del procediment i els efectes de la manca de resolució expressa.

A continuació, la instructora va atorgar al reclamant un termini de deu dies perquè esmenés la sol·licitud inicial formulada l'any 2019, en el sentit de concretar els fets i el nexa causal entre els danys i el funcionament públic; especificués i avalués econòmicament els danys soferts; i acredités i confirmés la representació lletrada. L'instant va presentar un escrit d'al·legacions i va atendre el requeriment. Així, s'incorpora a l'expedient una còpia de l'escrit de la demanda judicial i de la documentació que hi va annexar. En aquest escrit, proposava diversa prova documental, una testifical pericial mèdica i set testificals, entre d'altres eventuals, i es demanava que es requerís a FGC i a l'Escola diversa documentació i informació sobre els fets. La instructora va sol·licitar a l'instant que aclarís si mantenia la mateixa proposta de prova que en l'escrit de demanda, i aquest va rebutjar la notificació d'aquesta petició.

Es va donar trasllat de la resolució d'inici a la companyia asseguradora d'FGC, la qual ha comparegut, hi ha formulat al·legacions i ha valorat subsidiàriament els danys.

També es van dur a terme els actes d'instrucció, amb la incorporació en l'expedient de l'informe del servei en el marc del funcionament del qual s'haurien produït presumiblement els danys indemnitzables, l'informe de l'accident emès per la Direcció de l'estació (articles 50.1.c) de la Llei 26/2010 i 81.1 de l'LPAC).

Es va participar la reclamació a l'Escola, i també al corredor que va impactar contra l'instant, els quals tenien la condició d'interessats en el procediment. Ambdós van comparèixer i van formular-hi al·legacions.

Quant a l'Escola, aquesta va considerar que calia desestimar la reclamació i, subsidiàriament, en cas de considerar-se que s'havia d'estimar, que s'estava davant d'un supòsit de concurrència de culpes. També va proposar i requerir diversa prova documental. Cal destacar que l'instant li havia adreçat directament dos burofaxos en reclamació dels danys soferts pels mateixos fets, que consten incorporats a l'expedient. El primer és del novembre de 2019 i el segon del febrer del 2020.

La instructora va admetre parcialment la prova proposada per l'instant, va denegar motivadament la pràctica d'alguna de les proves per innecessàries i va acordar la pràctica de tres testificals addicionals. Després d'ampliar el termini del període probatori en dues ocasions i de demanar a l'instant les dades dels testimonis per a poder-los citar per segona vegada, finalment va citar cinc testimonis, i quatre d'ells van declarar. Consta que, en resposta a la petició de l'instant, es va notificar la citació a la sisena testimoni en dues ocasions i en diferents adreces, i que aquesta no va donar cap resposta. Llavors la instructora va deixar sense efecte la citació.

També va comunicar als interessats, en dues ocasions, l'obertura del tràmit d'audiència de l'expedient per un termini de deu dies, d'acord amb els articles 82.2 de l'LPAC i 50.1.d) i 51 de la Llei 26/2010.

En el marc dels dos tràmits d'audiència, l'Escola va presentar dos escrits d'al·legacions, en què reiterava les adduïdes en el primer escrit. Al seu torn, la companyia asseguradora d'FGC va lliurar dos escrits d'al·legacions, desfavorables a estimar la reclamació i en què valorava subsidiàriament els danys. L'advocada del reclamant va presentar també dos escrits d'al·legacions, en el sentit de reiterar la reclamació d'indemnització a FGC.

Tot seguit d'aquests escrits d'al·legacions, figura a l'expedient la proposta de resolució, en aquest cas desestimària de la reclamació (articles 88.7 de l'LPAC i 50.1.g) de la Llei 26/2010). El document inclou una valoració subsidiària dels danys, tal com prescriu la normativa aplicable i com demana aquesta Comissió per a tenir totes les dades en el cas de dictaminar-hi d'una manera estimatòria (Dictamen 233/2025).

L'expedient clou amb l'informe jurídic preceptiu emès per la lletrada i l'advocada en cap de l'Assessoria Jurídica, d'acord amb l'article 4.1.m) de la Llei 7/1996, de 5 de juliol, d'organització dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, que conclou que s'ha de desestimar la reclamació.

IV.5. Temporalitat del procediment

El termini per a resoldre expressament i notificar la resolució en els procediments de responsabilitat patrimonial és de sis mesos des que es va iniciar el procediment (articles 21.2 i 91.3 de l'LPAC). El termini s'ha de comptar, en el cas dels procediments iniciats a sol·licitud de l'interessat, com és el present cas, des de la data en què la sol·licitud hagi tingut entrada al registre electrònic de l'Administració o organisme competent per a tramitar-lo (article 21.3.b) de l'LPAC).

El termini es pot suspendre quan se sol·licitin informes preceptius a un òrgan de la mateixa Administració o d'una de diferent, pel temps que transcorri entre la petició, que s'ha de comunicar als interessats, i la recepció de l'informe, que també se'ls ha de comunicar. Aquest termini de suspensió no pot excedir en cap cas els tres mesos. En cas de no rebre's l'informe en el termini indicat, el procediment prossegueix (article 22.1.d) de l'LPAC).

Transcorregut aquest termini sense que s'hagi dictat i notificat la resolució expressa, en els procediments de responsabilitat patrimonial, "es pot entendre que la resolució és contrària a la indemnització" (article 91.3 de l'LPAC). La desestimació per silenci administratiu "[...] té els únics efectes de permetre als interessats interposar el recurs administratiu o contenciós administratiu que sigui procedent" (article 24.2 de l'LPAC).

Malgrat la producció del silenci administratiu, l'Administració conserva l'obligació de resoldre expressament i notificar la resolució (articles 21.1, 24.1 i 24.3 de l'LPAC). En els casos de desestimació per silenci administratiu la resolució expressa posterior al venciment del termini l'ha d'adoptar l'Administració sense cap vinculació al sentit del silenci (article 24.3.b) de l'LPAC).

En el cas que s'examina, i sens perjudici de les suspensions, si escau, operades, s'ha exhaurit el termini establert. Per aquest motiu, la reclamació es pot considerar desestimada per silenci negatiu (article 91.3 de l'LPAC), ja que s'ha ultrapassat el termini de sis mesos previst legalment per a resoldre el procediment i notificar-ne la resolució que li ha de posar fi. Cal tenir en compte les diferents vicissituds procedimentals, a les quals ja s'ha fet referència, i el reinici de la tramitació del procediment un cop declarada la nul·litat de la resolució desestimària de la reclamació.

La Comissió ha indicat en diverses ocasions que les dilacions injustificades en el procediment no s'avenen amb el dret a una bona administració (entre altres, dictàmens 440/2024, 499/2024, 508/2024, 26/2025, 54/2025 i 109/2025). Aquest dret està reconegut, entre altres normes, en l'article 30 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya i en l'article 22.1.d) de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, el qual inclou com un dels drets de la ciutadania el d'obtenir una resolució expressa i la notificació corresponent dins del termini establert legalment.

En la mateixa línia, tant el Tribunal Suprem com el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya han considerat, d'una manera reiterada, que el principi de bona administració no es limita a la mera observança estricta del procediment i dels seus tràmits, sinó que reclama la plena efectivitat de garanties i drets reconeguts legalment i constitucionalment. Per exemple, en la Sentència 458/2024, de 14 de març, del Tribunal Suprem (Sala Contenciosa Administrativa, Secció Segona – ECLI:ES:TS:2024:1593–), i en la Sentència 1073/2024, de 27 de març, del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (Sala Contenciosa Administrativa, Secció Primera –ECLI:ES:TSJCAT:2024:1899–) s'afirma que:

"Del derecho a una buena Administración pública derivan una serie de derechos de los ciudadanos con plasmación efectiva, no es una mera fórmula vacía de contenido, sino que se

imponer a las Administraciones públicas de suerte que a dichos derechos sigue un correlativo elenco de deberes a estas exigibles, entre los que se encuentran, desde luego, el derecho a la tutela administrativa efectiva y, en lo que ahora interesa sobre todo, a una resolución administrativa en plazo razonable” (fonaments de dret tercer i segon, respectivament).

V. Tempestivitat de la reclamació

Conformement amb l'article 67.1 de l'LPAC, el dret a reclamar prescriu a l'any d'haver-se produït el fet o l'acte que motivi la indemnització, o de manifestar-se'n l'efecte lesiu, i per al supòsit de danys físics o psíquics el *dies a quo* és el del guariment o el de la determinació de l'abast de les seqüeles.

Com s'ha fet constar en altres ocasions, la fixació del dia d'inici del còmput del termini de prescripció o *dies a quo* exigeix fixar la data de determinació de l'abast de les seqüeles.

La part reclamant considera que les lesions es van establir el X de juliol de 2019, data de l'alta laboral, sobre la base de l'informe pericial mèdic que aporta. En canvi, l'asseguradora la situa el X de juliol de 2019. Al seu torn, la proposta de resolució considera que l'acció “és clarament temporània, atès que la Resolució del conseller de Territori de data 7 de juny de 2023 va retrotraure les actuacions al moment immediatament posterior a la recepció de la sol·licitud d'inici de la reclamació de responsabilitat patrimonial. En tot cas, la sol·licitud de 26 de març de 2019 complia amb el termini indicat a l'article 67.1 de la Llei 39/2015, que es va presentar fins i tot abans de la determinació definitiva de les lesions i seqüeles”.

En el cas que s'examina, aquest òrgan consultiu constata que la documentació palesa que la situació d'incapacitat temporal (IT) va ser extingida amb efectes del X de juliol de 2019 per la Resolució de 3 de juliol de 2019 del Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social, i que es pot prendre la primera de les dues dates com la de la fixació definitiva de les seqüeles. Així mateix, comprova que l'escrit inicial de la reclamació contra FGC es va registrar el 26 de març de 2019, i que l'accident es va produir el X d'abril de 2018. Addicionalment, s'incorpora a l'expedient un escrit previ de 21 de novembre de 2018 pel qual l'instant reclamava a FGC pels danys i perjudicis soferts per l'accident, i li ofería arribar a un acord econòmic. Altrament, es dona la particularitat que la reclamació es va desestimar el 24 d'octubre de 2019 i que després de diverses vicissituds processals, en via administrativa i judicial, ja esmentades en l'apartat I, per la Resolució de 7 de juny de 2023, el conseller del Departament de Territori va declarar la nul·litat de la resolució desestimatòria i va retrotraure les actuacions al moment immediatament posterior al de la presentació de la primera reclamació, això és, el 26 de març de 2019. Finalment, per la Resolució de 14 de juny de 2023, es va reiniciar el procediment de responsabilitat patrimonial de l'Administració.

En conseqüència, aquest òrgan consultiu conclou que la reclamació, formulada mitjançant un escrit registrat d'entrada el 26 de març de 2019, és tempestiva, atesa que la data de l'accident va ser el X d'abril de 2018, sense necessitat d'entrar a valorar altres circumstàncies.

VI. Consideracions sobre el fons

VI.1. La posició del reclamant

Amb caràcter previ a la formulació de la reclamació de responsabilitat patrimonial, i com s'ha avançat, l'instant va adreçar un escrit a FGC, amb data de 21 de novembre de 2018, pel qual li reclamava la indemnització pels danys i perjudicis soferts per l'accident, li ofería arribar a un acord econòmic i li adjuntava i demanava diversa documentació.

A banda de l'anterior, i en el marc del present procediment, l'instant ha presentat sis escrits adreçats a l'Administració.

En l'escrit inicial, presentat el 26 de març de 2019, exposa que va patir un accident a l'estació d'esquí a conseqüència de la celebració d'una cursa de bicicletes el X d'abril de 2018, quan va col·lidir amb un corredor i la seva bicicleta, sense especificar d'una altra manera el lloc o la dinàmica de l'accident. La col·lisió va ser frontal i d'alta energia, li va provocar un traumatisme cranial i va perdre la consciència, i el van traslladar a l'hospital via helicòpter del SEM. Indica que no s'havia assolit el guariment de les lesions ni la determinació de l'abast de les seqüeles. No va quantificar la reclamació, però demanava una bestreta sobre la indemnització de 50.000 euros. La reclamació s'adreçava contra FGC, com a titular de la instal·lació esportiva.

En l'escrit de reclamació inicial va aportar la documentació següent:

1) L'informe del centre mèdic, de l'Hospital H, que esmenta que es va rebre l'avís per "traumatisme cranioencefàlic amb prioritat 1" produït a les 10:05 h per "l'accident entre el pacient i un ciclista que descendeix per BTT per la pista a l'altura de l'entrada circuit boardercross". S'informa que "descendim fins al lloc de l'accident i trobem pacient inconscient amb la cara ensagnada (trauma facial + frontal) amb dificultat respiratòria [...]. Ens relaten una col·lisió frontal d'alta energia (el pacient no duia casc)". Consta que el pacient va ser traslladat pel SEM a l'Hospital I en helicòpter, amb l'orientació diagnòstica de "TCE/politraumatisme greu".

2) L'informe d'alta d'hospitalització del centre hospitalari esmentat deixa constància que el pacient va requerir ingrés hospitalari des del X d'abril de 2018 a les 12:18 h, per lesió intracranial i politraumatisme, amb quadre de confusió i símptomes posteriors a la contusió rebuda, fins al X d'abril de 2018, quan va rebre l'alta amb destinació el seu domicili, amb tractament farmacològic, indicació de repòs i control per atenció primària i des de consultes externes del Servei de Neurocirurgia. Pel que fa a la dinàmica de l'accident, en aquest informe es va fer constar "*Hombre de X años, activación del código PPT del SEM al sufrir contusión en el cráneo con el manillar de una bicicleta durante una competición de descenso de BTT, siendo el paciente espectador*". Durant l'ingrés, es van fer diverses proves diagnòstiques (de laboratori i d'imatge) per al diagnòstic i control de les lesions. Consta que el pacient va ser valorat també pels serveis de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia (COT), Cirurgia Maxil·lofacial, Cirurgia Digestiva i Medicina Interna.

3) Dos informes de proves diagnòstiques de control de dates 4 i 24 de maig de 2018, demanades per l'Hospital J, i un informe d'assistència al Servei d'Urgències de l'Hospital J de 30 de setembre de 2018, per cefalea espontània no traumàtica, que va requerir un ingrés hospitalari fins a l'endemà. I dos informes de proves diagnòstiques de la mateixa data.

4) Comunicat de baixa mèdica, per incapacitat laboral temporal, des del X d'abril de 2018, i set comunicats de confirmació de baixa següents, fins al X de novembre de 2018, així com una còpia del Llibre de família.

Amb posterioritat al reinici de la tramitació del procediment, en un escrit presentat el 4 de juliol de 2023, l'instant s'oposa a la instrucció del procediment, perquè existeix una situació de litispendència, atès que ja s'ha obert la via judicial, mitjançant el recurs presentat contra la resolució desestimatòria. Pel que fa al relat dels fets, aporta una còpia de l'escrit presentat en seu judicial, amb motiu del recurs contenciós administratiu interposat contra FGC (i l'asseguradora) i l'Escola. Hi fa constar que FGC va contractar l'Escola, en exclusiva "per a fer el traçat de les pistes i fer-ne el control durant la carrera", amb dependència de la direcció i organització d'FGC; que el reclamant al seu torn va ser contractat per l'Escola, com en d'altres ocasions, per a realitzar les tasques esmentades, juntament amb "més persones" i el director de la carrera –que és d'FGC–, i per a tancar la pista per a la competició; que la jornada laboral va ser de 7 h a 16 h, i l'instant tenia un salari diari de X euros; que, un cop iniciada la carrera, cap a les 10 h, un dels corredors va patir una caiguda i el reclamant el va auxiliar; que va avisar al control de la carrera per tal de paraitzar-la i que no sortís ningú més; que la carrera no es va aturar i, mentre atenia el corredor accidentat al mig de la pista, va ser envestit per un altre que va sortir posteriorment.

Amb aquest escrit i els presentats el X de juliol i el X de setembre de 2023, aporta la documentació que va acompanyar al recurs judicial: el reglament de la cursa; les fotografies de la cursa; una còpia d'una citació per a comparèixer el X de maig de 2019 davant la Subdirecció General d'Avaluacions Mèdiques per a fer un reconeixement mèdic per a valorar la situació d'IT; la Resolució del Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social de X8 de maig de 2019, per la qual es prorrogava la IT, i la del X de juliol següent, per la qual s'extingia; el comunicat mèdic de baixa de la IT des del X d'abril de 2018 i els comunicats mèdics de confirmació de la IT, el darrer dels quals amb data X de març de 2019; la documentació clínica ja descrita; un informe de Neuropsicologia de X de gener de 2019, d'una psicòloga de l'Hospital H, relatiu a l'evolució del pacient i que informa que es realitzaven sessions de rehabilitació neuropsicològica periòdicament; un informe psicològic de X d'abril de 2019, de l'Hospital J, que explica la intervenció seguida en relació amb el diagnòstic de "trastorn per estrès posttraumàtic / trastorn adaptatiu amb símptomes emocionals mixtos"; un informe clínic de X de maig de 2019, emès per un especialista de Medicina de Família, sobre les lesions i l'estat de salut del pacient en aquella data; fotografies de l'instant durant la cursa; l'acta de protocol·lització notarial sobre uns missatges de WhatsApp rebuts el X de febrer i el X de març de 2018 en un telèfon, pels quals l'instant diu que "sí puedo ir el X, X y X" i el detall del consum telefònic de l'instant d'un altre telèfon; els moviments bancaris i les nòmines del reclamant d'unes empreses diferents de l'Escola; dues factures sobre serveis psicològics i de

fisioteràpia; l'escrit de X de novembre de 2018 adreçat a FGG, i dos burofaxos adreçats a l'Escola en què reclamava una indemnització pels danys patits.

Pel que fa a la valoració dels danys, en l'escrit de 4 de juliol de 2023, adjunta un informe pericial mèdic de X de desembre de 2019, que fa constar que les lesions es van estabilitzar el X de juliol de 2019 (alta laboral) i que descriu el període d'incapacitat temporal i les seqüeles existents, i valora el dany en 84.632 euros.

Així mateix, en el marc del primer tràmit d'audiència, el 29 d'abril de 2024 lliura un escrit d'al·legacions, en què, en essència, mostra disconformitat amb el relat dels fets defensat per l'Escola. D'una manera genèrica, argumenta que tampoc no coincideix amb les consideracions d'FGC ni amb la declaració del Sr. B, testimoni i empleat d'FGC. I fa constar que l'instant no recorda els fets. Altrament, canvia la versió inicial dels fets i exposa que l'accident es va produir quan la carrera no s'havia iniciat i l'instant i dues persones més estaven col·locant els pals de les portes de la carrera. Explica que una de les portes no es va col·locar bé, en un lloc cec, amb canvi de rasant, i que es va indicar per ràdio a l'instant que la posés a lloc, per a minimitzar el risc de caigudes, i que, en accedir a la pista, va patir la col·lisió amb un dels corredors. S'argumenta que FGC és responsable del dany causat per una manca de control i d'organització dels corredors en el moment dels entrenaments, en deixar-los fer el reconeixement i baixar per la pista quan els operaris, entre ells l'instant, encara n'estaven finalitzant el muntatge.

Reitera la seva valoració dels danys, i la desglossa i quantifica, i es mostra en desacord amb la realitzada per l'asseguradora, pel que fa a algunes seqüeles, també les morals, i perquè escurça el període lesional al 23 d'abril de 2019, en lloc d'establir-lo amb l'alta laboral del X de juliol de 2019.

Per a acabar, sol·licita que es practiqui la prova testifical pendent.

Amb aquest escrit aporta quatre informes: el primer, sobre els danys psicològics de l'instant, emès per una psicòloga el X de maig de 2022; el segon, sobre l'evolució física, emès per una infermera el maig de 2022; el tercer, de X de maig de 2022, i el quart sense datar (es dedueix maig de 2022) sobre les 30 sessions d'osteopatia realitzades, del X d'octubre de 2018 al X de novembre de 2019, i del X de novembre de 2019 al X de novembre de 2020, respectivament, emesos per dos centres especialitzats.

En el marc del segon tràmit d'audiència, el 17 de juny de 2024 lliura un escrit d'al·legacions, pràcticament idèntic a l'anterior.

VI.2. L'informe de l'accident d'FGC

El 9 d'agost de 2023, el director de les pistes emet un informe sobre els fets, en ocasió de "l'esdeveniment lúdic competitiu celebrat a la zona K" de l'estació d'esquí, de la qual FGC n'és propietària i gestora.

En l'apartat primer explica que, en el marc d'impulsar i promocionar l'esport, durant la temporada d'esquí s'organitzen diverses activitats, curses i esdeveniments competitius, com ara la cursa "Chicken Run". Es tracta d'una competició cronometrada de descens de bicicletes preparades per al seu ús per neu, que es va celebrar a la pista K. FGC va contractar el servei de muntatge, manteniment i de control de la pista i la cursa, amb vigilància del traçat correcte, a l'Escola, per a la qual treballava el reclamant.

En l'apartat segon, adjunta un plànol de l'estació i s'ubica la pista K.

En l'apartat tercer, sobre la descripció dels fets, explica que el X d'abril de 2018 es va celebrar la competició a la pista K, amb connexió amb la zona de L de la mateixa zona, a la cota 1.825 m. S'hi van inscriure 105 corredors. L'estació va contractar l'Escola, que al seu torn va contractar tres persones.

Aquell dia es va marcar el traçat de la competició, i a les 9:25 h es va obrir el remuntador K perquè els participants poguessin pujar fins a la sortida de la cursa i fer unes baixades d'escalfament i de reconeixement de la pista. S'afirma que "aquest traçat té l'accés restringit únicament a competidors i personal autoritzat (degudament equipats: esquís, equips de comunicació, protecció...)". Al voltant de les 10 h, quan els corredors estaven fent les baixades de reconeixement del circuit, es va detectar una porta de senyalització trencada, i "com és habitual" el personal de manteniment de l'Escola l'havia de reparar.

L'instant era un dels treballadors de l'Escola encarregat del manteniment de la cursa. Es trobava en un punt de la pista i, en veure que la porta havia caigut i que era necessari reparar-la, va fer-ho *in situ* "al lloc dels fets sense els esquís posats". Es fa constar que un tercer, "en Sr. B, que estava com a públic general, el va alertar diverses vegades de la baixada de corredors pel traçat, però no va arribar a temps al lloc dels fets per a retirar el treballador de la pista que ja va veure com succeïa la col·lisió".

A les 10:15 h, el centre de control va rebre l'avís d'una col·lisió entre un corredor i una persona destinada al manteniment i la vigilància de la cursa de l'Escola. D'una manera immediata, es va activar el servei de pistes i el servei mèdic específic per a la cursa, contractat d'una manera complementària al de l'estació. Va arribar una socorrista de l'estació d'esquí, que va valorar l'accidentat i va requerir que s'activés d'una manera immediata l'arribada del metge i de la infermera del servei mèdic, i la d'una ambulància. El metge, la infermera i una altra socorrista van arribar al lloc de l'accident, i després ho van fer dos socorristes més i el seu cap.

Es fa constar que el temps d'intervenció en l'accident va ser el següent: "10 h 15 - avís al Centre de Control de l'accident; 10 h 20 - activació de l'helicòpter mèdic; 10 h 45 - arribada de l'helicòpter, 11 h 34 - Sortida de l'helicòpter."

Es remarca que "aquell dia l'estat de la neu era dura primavera i el dia estava clar (bona visibilitat), solejat i sense vent", i que "la pista estava equipada amb tots els sistemes de seguretat en una competició d'aquestes dimensions, tot el personal que hi treballava anava degudament comunicat i la ràpida actuació dels serveis mèdics i de socorrisme".

En l'apartat quart, l'informe identifica els dos accidentats: l'ara instant i un corredor de la cursa, de qui també facilita les dades de contacte.

En el cinquè, annexa els comunicats d'accident de l'instant, en què consta com a hora de l'accident les 10:15 h; i del corredor, en què figura les 10:38 h.

En el sisè, identifica els tres testimonis: un treballador de l'Escola (Sr. C), el director de curses i responsable d'esdeveniments de turisme i muntanya (Sr. D) i el responsable de l'empresa subcontractada per FGC per a esdeveniments esportius (Sr. B).

L'apartat setè versa sobre el procés d'homologació de les escoles d'esquí per a poder donar classes o col·laborar en els esdeveniments que organitzen les estacions que gestiona FGC. Fa un esquema del circuit d'aquest procés, el qual depèn del Departament de Direcció, que valida la veracitat de tota la documentació presentada per les escoles per tal de reconèixer-les o no com a tals. Fa constar que durant la temporada 2017-2018 les escoles que van sol·licitar el reconeixement havien de presentar la documentació recollida en el plec de les condicions d'homologació, que desglossa i descriu, com ara la constitució legal de l'Escola, la possessió de les corresponents llicències d'activitat i el compliment de la normativa vigent, en especial el Decret 56/2003 i la Llei 3/2008, que regulen les activitats físicoesportives en el medi natural.

Així, les escoles han de col·laborar amb l'estació i complir amb uns estàndards de qualitat i bones pràctiques, i amb la normativa vigent sobre seguretat i prevenció de riscos, en especial la que afecta la "normativa de vent", risc d'allaus i ús correcte dels remuntadors i les pistes, i aplicar els protocols d'actuació en cas d'accident. Així mateix, s'imposa l'obligació de donar d'alta a la seguretat social el personal que treballi a l'Escola.

Quant als requisits que han de complir, l'informe destaca diversos punts del plec de condicions:

Apartat 8: "[estableix] l'obligació de les escoles reconegudes de mantenir sempre actualitzada la relació nominal de professors, antiguitat i nivell de titulació, sobretot quan es produeixen les baixes i altes del seu personal. Aquesta comunicació ha d'ésser de manera immediata al moment de l'actuació."

Apartat 7.2: un cop reconeguda, l'Escola pot establir col·laboracions i relacions comercials amb FGC.

Apartat 2.d): L'Escola s'obliga "A col·laborar en la celebració i preparació de proves i competicions i altres esdeveniments".

Apartat 3: Els requisits establerts que haurà d'acomplir l'Escola són els següents: "[...] 3.5: El personal que treballi per l'Escola serà d'exclusiva responsabilitat de la mateixa i en cap cas el treball que realitzi implicarà que existeixi vinculació laboral amb FGC."

Apartat 3.10: “L’Escola haurà de tenir contractada una assegurança per accidents personals, que compleixi com a mínim els requisits establerts en la normativa d’activitats físicoesportives en el medi natural [...]”

Apartat 11.4: Requisits de qualitat i bones pràctiques. L’Escola es fa única i exclusiva responsable d’incidents i/o afectacions sobre persones i materials, pròpies o de tercers, que de les decisions i actuacions realitzades pels seus professors es puguin produir, i exonera explícitament FGC.

L’apartat 8 de l’informe versa sobre la contractació realitzada amb motiu de la cursa que torna a descriure. Destaca que FGC va donar compliment a l’apartat 7.2, ja transcrit, perquè “no disposa de personal suficient per a fer els controls de pista (vigilància que el traçat del participant és el correcte en cursa) i manteniment de la pista (reparament de la pista una vegada el participant ha passat, per tal que el següent es trobi la pista en condicions), i es contracta el servei al proveïdor habitual d’aquests tipus de serveis en esdeveniments, que proporciona els treballadors qualificats i aptes segons les condicions i les tasques peticionades per FGC. En aquest cas es contracta el servei de 3 persones del proveïdor habitual”.

A continuació, explica que la contractació del servei es va fer “sobre pressupost del proveïdor del servei” i que la comanda es va formalitzar com a contracte menor. “Les tres persones contractades van ser un tècnic de cronometratge, encarregat de cronometrar i transcriure els resultats i dues persones més, Sr. A i el Sr. C, com a control i manteniment de les pistes 1 i 2, respectivament, persones que es col·loquen a la pista, sota les ordres de la direcció de la cursa per tal de vetllar pel bon estat del traçat, recol·locació de les portes, instal·lació dels draps, pals... i control durant l’esdeveniment.”

Fa constar que tot el personal de pistes va equipat amb armilles identificatives i equips de comunicació mitjançant una emissora amb un canal específic per al desenvolupament de la prova, per a estar informats de tot el que succeeix a la prova; que l’accidentat portava un sistema de comunicació “ràdio” de l’Escola, i que els controls sempre van estar a les ordres de la direcció de la cursa, que en tot moment tenia comunicació via ràdio, per on es transmetia tota la informació rellevant per a les seves tasques i la seva seguretat.

L’apartat 9 analitza “l’experiència demostrable” de l’Escola. Fa un resum del calendari de curses de l’estació d’esquí i de les competicions internacionals que hi han tingut lloc. També adjunta un quadre resum de les dotze curses celebrades la temporada 2017-2018. S’explica que en alguns esdeveniments és necessari subcontractar els serveis, com ara el manteniment de pista, controls i construcció del traçat, i que sempre es fa amb empreses del sector, amb experiència per a “garantir el bon funcionament i la professionalitat de tots els treballadors contractats per l’empresa subcontractada”.

Durant la temporada 2017-2018, l’estació d’esquí va contractar l’Escola sis vegades. I se certifica que l’Escola és una de les empreses amb més experiència com a col·laboradors en

l'organització i desenvolupament de curses socials, nacionals i internacionals a l'estació d'esquí, i que des de l'any 2000 han participat en 220 curses. Se n'adjunten dos quadres.

El desè i darrer apartat versa sobre l'experiència de l'instant en esdeveniments i curses similars. Es destaca que ha estat corredor d'esquí i que és un esquiador habitual, amb una àmplia trajectòria en el món de la neu i de les competicions. És un treballador habitual de l'Escola i ha desenvolupat tasques de control en diversos esdeveniments de l'estació, per la qual cosa "coneix el funcionament dels esdeveniments i la seva tasca". I s'adjunta un quadre dels darrers passis de servei per al reclamant per part de l'Escola, anteriors a aquesta cursa.

S'annexen diversos documents: la factura dels serveis contractats per l'estació d'esquí a l'Escola per a la cursa el X d'abril de 2018, de tres persones per als serveis de pista, amb la retribució corresponent; els documents signats pel participant lesionat per a formar part de la cursa i el seu comunicat de l'accident; el plec de condicions d'homologació; el contracte, les ofertes i l'informe d'FGC que inclou els serveis; la certificació del director en el procés d'homologació; les pòlisses d'assegurança civil i d'accidents presentades en el moment de l'homologació, i la llista dels inscrits i la classificació final i les "classificatòries".

VI.3. La posició de l'Escola

En l'expedient consten diversos escrits intercanviats, l'any 2019, entre el reclamant i l'Escola, a la qual reclama responsabilitat pels mateixos fets. En aquests escrits, en essència, l'Escola nega l'existència d'una relació laboral amb l'interessat, el qual va participar en la cursa com a voluntari.

En l'escrit presentat el 13 de setembre de 2023, l'Escola al·lega que no té responsabilitat en els fets per tal com només es dedica a l'ensenyament d'esports d'hivern, no pas a organitzar curses, qüestió que va a càrrec d'FGC. Nega que existís tant el vincle contractual entre ella i FGC com el vincle laboral entre ella i l'ara instant, el qual, reitera, va col·laborar en la cursa en qualitat de voluntari. Al·lega pluspetició en la quantia reclamada, la qual tampoc no s'acredita. Altrament, considera que l'accident es va produir per culpa de la víctima, que va entrar a la pista sense esperar que li confirmessin que la carrera s'havia aturat i sense tenir la seguretat que no hi circulaven més participants. Es destaca que l'ara instant era coneixedor de les normes i els protocols de seguretat en haver intervingut en diversos esdeveniments, i que no va complir amb el protocol de seguretat denominat PAS (protegir-se, avisar de l'accident i socórrer la víctima). Subsidiàriament, es considera que s'està en un cas de concurrència de culpes. Amb l'escrit va aportar un dictamen mèdic pericial de valoració del dany, sense quantificació econòmica.

Així mateix, en el marc del primer tràmit d'audiència, el 26 d'abril de 2024 lliura un escrit d'al·legacions en què, en essència, reitera les formulades en l'escrit anterior. Afegeix la seva valoració de la prova testifical practicada, per la qual considera acreditat que:

"[...] la organización de la carrera dependía de la estación de esquí, quién es la que daba las instrucciones y tenía el control de la misma. Su personal era quien daba las instrucciones para

el inicio de la carrera y para hacer las bajadas de entreno. Esta circunstancia no dependía en modo alguno de mi mandante. Si los hechos se produjeron por descoordinación en la salida, se debió sin ningún género de dudas a que los empleados de esa entidad no llevaron a cabo el trabajo de forma correcta y no adoptaron las medidas de seguridad adecuadas. Mi mandante, la única labor que llevaba a cabo es ceder personal para ayudar en las labores de la carrera, ni podía dar instrucciones, ni fijaba la ruta, ni los elementos que se instalaban, sino que colaboraba siguiendo instrucciones de la organización.”

Finalment, en el marc del segon tràmit d'audiència, el 17 de juny de 2024 lliura un escrit d'al·legacions, en què defensa les formulades en els dos escrits anteriors.

VI.4. La posició del corredor que va impactar amb l'instant

El corredor que va impactar contra l'instant presenta un escrit el 8 de setembre de 2023, pel qual manifesta que va participar en la cursa i que, “durant els entrenaments, a les primeres baixades del matí”, va patir un accident. Explica que la primera part del circuit “era una zona amb molta pendent on s'agafaven velocitats molt altes” i que en la segona part “hi havia salts amb canvi de rasant”, un “tram amb poca visibilitat o cega”. En aquesta segona zona es va produir l'accident. Exposa que de sobte va veure una persona “enmig del circuit”, “lloc on no havia d'haver-hi ningú que no participés en la prova”, i que no va poder esquivar-la donada la velocitat amb què anava i la manca de visibilitat del lloc en concret. La bicicleta va impactar d'una manera violenta contra l'ara instant i ell “va sortir disparat per sobre d'ell” i va caure uns metres més endavant. El van socórrer molt ràpidament. Considera que no té responsabilitat en els fets, atès que va “pagar la seva inscripció i en tot moment va seguir les normes indicades per l'organització, seguint el traçat del circuit”.

El corredor va declarar com a testimoni, el X de gener de 2025. Indica que era un dels participants i que la cursa estava prevista per a les 10:00 h del matí. Recorda que l'accident es va produir durant els entrenaments (abans de la carrera) i que «En aquests entrenaments et pujaven a la pista i anaves baixant per entrenar la pista. Es tiraven entre 15-20 mànegues de persones a la vegada [...]. Els entrenaments eren lliures; no recorda ningú que els indiqués quan podien baixar, pujaves amb el telecadira, arribaves a dalt i es tiraven per la pista; Que ell anava amb dos amics, va sortir el primer i els seus amics darrere; Que el circuit començava per una zona que era com una pista d'esquí, empinada i recta... i després arribaves al circuit, a mitja pista, que era més específic, fet amb corbes, petites muntanyes (“baches”) per saltar, i va ser en aquest tros que es va produir l'accident». El noi amb qui va col·lidir es trobava darrera d'un “bache” i no el va veure fins a l'últim moment i se'l va emportar. Indica que, encara que l'hagués vist abans, amb la velocitat que anava, no hauria pogut evitar la col·lisió, i que el lloc on es va produir l'accident és el tram on es va amb més velocitat.

VI.5. Les quatre declaracions testificals

A banda del corredor accidentat, van declarar els testimonis següents:

– El X de gener de 2024, el Sr. B, espectador i testimoni ocular.

Declara que aquell dia no treballava i que va pujar amb la moto de neu a veure la cursa. Va ser el primer a presenciar l'accident, estava a uns 50 m del lloc dels fets. Una bandera, ubicada per sota d'un canvi de rasant, va sortir del pal i l'instant va anar a reposar-la sense mirar cap a dalt. Ja havien donat la sortida de la carrera i baixaven els primers 4-6 corredors molt ràpid, que se li van tirar a sobre, afirma que "se lo comieron". Explica que quan l'instant es va aixecar cap a dalt, la bicicleta el va impactar, i que quan va entrar a ficar la bandera, el va cridar i xiular per a avisar-lo que baixaven, però que no el va sentir ni es va girar. Llavors va engegar la moto i es va col·locar per sobre del canvi de rasant perquè baixaven com 100 bicicletes més, per a evitar més accidents.

Es tractava d'una cursa on sortien tots alhora, i hi havia un grup de gent que anava més enrere i uns 4 o 6 corredors que anaven més avançats. L'accident va ser a la meitat del circuit. La sortida era de 50 corredors de cop. Abans, havien fet els entrenaments i la baixada lliure per a reconèixer el circuit.

Assegura que hi havia controls a dalt i a baix de la pista, almenys 30 minuts abans de l'accident. També explica que durant el traçat hi ha uns pals amb una bandera, la qual, a vegades, pot sortir-ne, i les persones que estan treballant a la cursa s'encarreguen de col·locar-les bé, però mai quan la cursa ha començat.

No va veure cap persona accidentada abans de la col·lisió, perquè no hi havia ningú. I afirma que l'instant no va anar a socórrer ningú, sinó que va anar a col·locar la bandera que havia sortit del pal.

– El X de gener de 2024, el Sr. E, pister sanitari d'FGC.

El dia dels fets estava situat a la part superior del sector K, amb una companya, el metge i la infermera, amb la funció de socórrer i auxiliar qualsevol persona que es fes mal a la cursa. No podia veure si algú controlava la sortida perquè hi havia molta gent que la tapava, però era evident que hi havia algú controlant els corredors perquè, si no, els corredors haurien baixat quan haguessin volgut. La sortida es feia d'una manera ordenada. Recorda que hi havia un punt de sortida i que les sortides eren multitudinàries.

Un cop produït l'accident, els van avisar; primer va anar la seva companya i després ell. El lesionat estava estès i inconscient, i sota del primer salt gran del *boarder cross*. S'havia produït una col·lisió entre un corredor i una persona que coneixia de vista, habitual en altres carreres de l'estació d'esquí. Va ser un accident d'alta energia i van actuar d'una manera ràpida. No va veure cap altre accidentat. Va veure unes ulleres de sol; una perforadora amb la broca doblegada 45 graus, que serveix per a clavar qualsevol element a la neu, i una moto de neu que havien posat més amunt per a advertir del perill.

Declara que l'instant no era la primera vegada que feia aquesta feina i que el coneixia. Creu que la cursa havia començat, però que potser estaven fent una baixada de prova. Amb tot, als seus efectes, la cursa començava. La baixada de la gent per la pista començava, si era en format cronometratge o escalfament era irrellevant per a ells.

– El X de febrer de 2024, el Sr. F, pister de l'Escola.

Declara que eren tres persones les que muntaven la carrera, que els va trucar l'Escola i que quan els truquen treballen per a aquesta. Va baixar per a controlar i mirar que estigués tot en ordre perquè arribaven els corredors per a fer l'entrenament i es va adonar que en un canvi de rasant havien posat malament una porta. Per a evitar que un corredor es fes mal, va avisar per l'emissora en què estaven els tres connectats, i va indicar que aquella porta s'havia de canviar. L'ara instant i l'altre noi que estaven a dalt ho van escoltar, i el primer va dir que hi anava ell, ja que estava més a prop. El testimoni va pujar al telecadira i va començar a veure baixar els corredors. No hi havia ningú per a parar-los i va veure com es van emportar l'instant per davant, el va enganxar una bicicleta de cara, que no va veure ja que estava canviant la porta.

Ell va donar l'ordre per l'emissora que s'havia de col·locar la porta. Ho van escoltar els tres, no només l'instant. Explica que hi ha dos tipus d'emissora, la que els proporciona l'Escola per a comunicar-se entre ells (els tres muntadors), i l'emissora per a comunicar-se amb l'estació, i d'aquesta només n'hi ha una, i l'encarregat de portar-la és el tercer muntador, que era al seu lloc, a la part de dalt de la cursa, des d'on sortia la carrera. No hi havia ningú de l'estació per a parar els corredors. La funció d'aquest tercer muntador era organitzar i comunicar si hi havia algun problema, però no pot aturar els corredors perquè són treballadors de pista, i tampoc no li farien cas. Els corredors baixaven en manada; quan arribaven, baixaven, 10 o 12, 4 o 6 corredors alhora, en grups. La carrera no havia començat. Indica que havien baixat per la pista abans de l'accident uns 7, 8 o 20 corredors, aproximadament. Els tres muntadors ja veien que estaven baixant els corredors. Ells li van demanar al tercer muntador que aturés als corredors, i aquest els deia que no hi havia ningú per a parar-los. Però no sap si aquest tercer muntador ho va comunicar.

L'ara instant era a la pista per a canviar i moure la porta que estava mal posada, no pas per a "rescatar" cap corredor que s'havia fet mal. Ell estava pujant amb el telecadira quan va veure l'accident. Havia coincidit amb l'accidentat en més carreres, i li va trucar perquè testifiqués.

– El X de gener de 2024, el Sr. G, un altre corredor.

Declara que no va veure l'accident, però recorda que al principi es feien uns entrenaments i després es feia la carrera. Va pujar amb el remuntador i va fer baixades, i a la segona baixada va veure molta gent parada, va preguntar què havia passat i li van comentar que un membre de l'organització havia tingut un accident amb un ciclista. Manifesta que en els entrenaments no va veure ningú que els controlés ni vigilés, no hi havia un ordre de sortida, que es pujava i baixava. En els entrenaments baixaven per a classificar-se en dues mànegues, per a no baixar tothom de cop. L'accident va ser en aquests entrenaments, que es feien per a classificar-se a la carrera.

Reitera que no va veure l'accident i explica que una persona li va dir que un corredor en el canvi de rasant va caure i una persona de l'organització el va anar a ajudar, i que en aquest

mateix moment va aparèixer un altre corredor i va impactar amb aquest. No coneix ni sap el nom del noi que li ho va explicar. Tampoc no coneixia l'ara instant; però va contactar amb ell a través de l'Instagram, li va explicar una mica el cas i ell li va dir que l'ajudaria en el que pogués.

Indica que en la carrera sortien en grups de 10-12 persones i que hi havia una persona donant l'ordre de sortida, però en les baixades dels entrenaments no hi havia ningú donant-la.

VI.6. La posició de la companyia asseguradora

La companyia asseguradora sol·licita que es dicti una resolució desestimatòria, en vista del contingut de l'informe sobre l'accident i de les declaracions testificals realitzades, de conformitat amb les quals no s'ha acreditat la pretesa relació de causalitat. Es considera que el dany patit "no és responsabilitat ni de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya ni, conseqüentment, de la meua representada", sinó que l'accident només és imputable al reclamant per la seva manca de prudència en endinsar-se a la pista sense tenir la confirmació que la carrera s'hagués aturat.

Sobre la base de l'informe del director de l'estació d'esquí i de les declaracions testificals, fa un resum dels fets que considera acreditats.

Més particularment, destaca que la prova esmentada ha evidenciat que l'instant ha defensat dues versions contradictòries dels fets, en els termes ja exposats en l'apartat VI.1. En concret, ressalta que, si bé en una primera versió l'instant fonamentava la reclamació en el fet que la cursa no es va parar, i per això es va produir l'accident; en la segona, la basa en el fet que no hi havia cap persona controlant la sortida dels participants. Això suposa una clara contradicció, ja que, si es demana que es paralizés la cursa, era que hi havia alguna persona que la controlava.

Posa el focus en el fet que cap testimoni no declara que l'instant demanés paraitzar la cursa i que tots coincideixen que en el moment de l'accident ja feia estona que baixaven corredors a gran velocitat, la qual cosa comportava que fos un risc entrar en la pista, risc del qual l'instant era coneixedor atesa la seva experiència en altres carreres i com a esquiador professional. I risc que era evitable per tal com no urgia arreglar una banderola. Altrament, destaca que quatre proves testificals desmunten la primera versió de l'instant, segons la qual l'instant va accedir a la pista per a auxiliar un corredor, i confirmen que va anar-hi a col·locar de nou "una banderola de marcatge que s'havia sortit de pal".

Altrament, i d'una manera subsidiària, considera que, en el cas que s'acreditessin les pretensions del reclamant, la responsabilitat recauria en exclusiva en l'Escola, que era l'entitat contractada per a organitzar l'esdeveniment i fer el muntatge, el control i la preparació de les pistes.

Finalment, i també d'una manera subsidiària, l'advocat de l'asseguradora al·lega l'excepció de pluspetició indemnitzatòria, en fixar la indemnització en 31.389,06 euros, i adverteix que,

per a fixar una indemnització, s'ha de tenir en compte la participació de la mateixa víctima, que ha estat determinant en la producció del sinistre, la qual cosa comporta una minoració de la indemnització.

VI.7. La proposta de resolució i l'informe de l'Assessoria Jurídica

La instructora emet una proposta de resolució desestimatòria, que posa l'accent en la conducta de la víctima, i en el mateix sentit s'expressa l'informe jurídic.

La proposta fa un resum molt exhaustiu de la prova practicada i de les al·legacions adduïdes pels interessats, a partir de les quals descriu els fets que considera o bé pacífics o bé controvertits entre les parts. En aquest sentit, el document se sistematitza en quatre apartats, en relació amb: 1) el moment de l'accident i el motiu pel qual el reclamant es trobava en el lloc dels fets; 2) si els treballadors de la pista encara estaven posant els pals, traçant el circuit de la pista, quan es va produir l'accident, o ja havien finalitzat; 3) si hi havia algú a l'inici donant la sortida i sobre l'avís per a aturar-la, i 4) les lesions i seqüeles per les quals es reclama.

Tot i admetre que s'acredita el dany, considera que la prestació del servei de pistes ha estat adequada i que no existeix cap relació causal entre el dany i el funcionament del servei públic. I conclou que "ha existit una culpa exclusiva de la víctima, atès que va ser el mateix accidentat qui va tenir una conducta negligent, quan es va endinsar en la pista per on estaven baixant els participants, sense haver tingut la confirmació que la cursa estava aturada i podia accedir sense perill [...]. Per tant, entenem que en aquest cas s'ha trencat el nexa causal per la culpa exclusiva de la víctima, atès que ha actuat amb una negligència inexcusable o conducta temerària, en no observar la deguda diligència, assumint un risc i col·locant-se conscientment en una situació temerària o imprudent".

Pel que fa a la valoració subsidiària de la indemnització, accepta la quantitat estimada per l'asseguradora.

Al seu torn, l'Assessoria Jurídica del Departament emet un informe, en què, un cop constatada la concurrència dels requisits formals i l'existència d'un dany, analitza els aspectes de fons.

Seguidament, passa a examinar les circumstàncies que van concórrer en l'accident en vista de les al·legacions efectuades pel reclamant, i considera adequada la proposta de resolució de desestimació de la reclamació de responsabilitat patrimonial examinada, per manca de nexa causal entre el dany i el funcionament de l'estació d'esquí.

I conclou que "en aquest cas el nexa causal ha quedat trencat per culpa exclusiva de la víctima, ja que el reclamant va actuar amb una negligència greu en no observar la diligència deguda, assumint un risc innecessari i situant-se conscientment en una posició imprudent i perillosa". En darrer lloc, du a terme un seguit de consideracions en relació amb la quantia reclamada.

VII. El parer de la Comissió Jurídica Assessora

VII.1. El dany

D'acord amb els articles 81.1 de la Llei 26/2010 i 32.1 de l'LRJSP, els ciutadans tenen el dret a ser indemnitzats per les administracions públiques de Catalunya per tota lesió que pateixin en qualsevol dels seus béns i drets, sempre que sigui conseqüència del funcionament normal o anormal dels serveis públics, excepte en els casos de força major o de danys que tinguin el deure jurídic de suportar d'acord amb la llei. A més, d'acord amb els articles esmentats, el dany ha de ser efectiu, avaluable econòmicament i individualitzat en relació amb una persona o un grup de persones.

En el cas sobre el qual es dictamina esdevé incontrovertit que el reclamant ha sofert uns danys com a conseqüència de l'accident patit a l'estació d'esquí, tal com en dona compte la documentació que lliura, i aquest dany és efectiu, avaluable econòmicament i individualitzat.

En particular, resta acreditat que, com a conseqüència de la col·lisió amb un corredor a la pista K, l'instant va presentar una "lesió intracranial i politraumatismes". Així mateix, consta que va haver de romandre hospitalitzat en dues ocasions, a l'inici i posteriorment, amb un total de 9 dies a l'UCI i 12 dies a planta, i en situació de baixa laboral fins al X de juliol de 2019. També consta que el van intervenir quirúrgicament, i que va seguir un tractament rehabilitador, si bé li resten seqüeles de la lesió cerebral, dolor –àlgies posttraumàtiques– i un perjudici estètic. Consta també que va seguir un tractament psicològic.

La persona reclamant quantifica el dany en un import de 84.632 euros, segons la valoració que efectua l'informe pericial mèdic. L'asseguradora quantifica el dany en un import de 31.389,06 euros i FGC accepta aquesta quantificació, que assumeix com a valoració subsidiària.

No obstant això, perquè sigui procedent apreciar la responsabilitat patrimonial de l'Administració, no és suficient constatar l'existència d'un dany, sinó que cal que hi concorrin la resta de requisits propis de la institució de la responsabilitat patrimonial de l'Administració. És necessari, a més, que aquest dany sigui conseqüència del funcionament normal o anormal del servei públic, és a dir, que hi hagi una relació de causalitat entre el dany patit i el funcionament del servei públic, i, així mateix, que la persona perjudicada no tingui el deure jurídic de suportar el dany.

VII.2. La relació de causalitat i l'antijuridicitat

En l'escrit que va donar lloc a la iniciació del procediment de responsabilitat patrimonial, datat el 4 de març de 2019, el reclamant fa referència a la producció de l'accident que li va causar els danys, com a col·lisió frontal, sense fer referència als motius pels quals es va produir. Considera que FGC els ha d'indemnitzar per l'existència d'un anormal funcionament del servei públic, sense cap altra consideració. En el recurs contra la resolució desestimatòria de la reclamació, el reclamant indica que l'accident es va produir perquè ell va anar a atendre un

corredor accidentat, i va demanar al control de la cursa que l'aturés, i que, quan es trobava atenent aquest corredor, va ser envestit per un altre corredor. Imputa l'accident produït al fet que no es va aturar la cursa, motiu pel qual es va produir la col·lisió. Amb posterioritat, un cop reiniciat el procediment de responsabilitat patrimonial, al qual es va oposar, el reclamant va remetre's al recurs judicial per a fonamentar la reclamació. Pel que fa al tràmit d'audiència conferit, en un escrit de 29 d'abril de 2024, el reclamant indica que l'accident es va produir quan estava posant a lloc una de les banderes que fixen el traçat de la cursa, per indicació de l'organització d'FGC, i que l'accident es va produir perquè no es va aturar la cursa. Fa referència tant a la responsabilitat de l'Administració com de l'empresa contractista de l'Administració, en aquest cas l'Escola, que era qui l'havia contractat per a treballar en la cursa, i a la responsabilitat solidària d'ambdues. Per bé que considera que els danys es van produir pel funcionament anormal del servei públic, ja que els serveis tècnics de l'estació d'esquí havien de vetllar perquè la cursa es desenvolupés sense cap incidència per als treballadors que se n'ocupaven del funcionament. En el darrer escrit d'al·legacions presentat pel reclamant, de 17 de juny de 2024, reitera aquestes al·legacions.

D'entrada, cal tenir present que la càrrega de la prova dels fets en què es fonamenta la reclamació de responsabilitat patrimonial recau en aquell qui la planteja, que caldrà que acrediti la relació causal, els danys patits i l'avaluació econòmica, per bé que la Comissió ha matisat que "[...] atesa la dificultat que pot representar per als ciutadans aportar proves que determinin una realitat absoluta del que va succeir, en aquests casos, s'ha de calibrar, en vista de l'esforç probatori de qui reclama, si els indicis de prova que es mostren són suficients per a un convenciment total de la manera com es van produir els fets, prova que s'ha de valorar en el seu conjunt" (per tots, dictàmens 125/2022, 30/2023, 333/2024 i 105/2025).

Igualment, cal destacar que, en el cas que s'analitza, un element de prova rellevant és la prova testifical, i que, en relació amb aquesta, la Comissió ha assenyalat que "la prova de testimonis és un mitjà que s'ha de ponderar juntament amb els altres mitjans probatoris" (per tots, Dictamen 156/2025 i 174/2025).

En el cas que s'examina, la qüestió a resoldre és l'existència de la necessària relació de causalitat entre el funcionament del servei públic i el dany patit pel reclamant. A aquest efecte, convé recordar que no n'hi ha prou amb la mera titularitat del servei i la prova de l'existència d'uns danys, atès que la responsabilitat objectiva no converteix l'Administració pública en una asseguradora universal de tots els riscos (dictàmens 281/2022, 93/2023, 338/2024 i 33/2025, entre d'altres).

A continuació, correspon analitzar la realitat de l'accident al·legat en el dia, el lloc i les condicions que refereix la part reclamant.

El reclamant fonamenta la responsabilitat de l'Administració en la manca de mesures de seguretat de la pista on va tenir lloc l'accident, primer per no haver aturat la carrera mentre auxiliava un corredor a la pista, malgrat haver-ho comunicat al control de la cursa; i, en un segon moment, per no controlar ni organitzar els corredors d'una manera adequada durant

els entrenaments, que es van iniciar quan els operaris, entre ells l'instant, encara estaven finalitzant el muntatge de la pista; i malgrat haver avisat que els atuessin atès que estaven reparant un desperfecte.

Al seu torn, la instructora afirma que els danys es van produir com a conseqüència de la conducta de la víctima, exclusivament.

De la documentació que conforma l'expedient, especialment l'informe del servei, no es qüestiona la realitat de l'accident, en el lloc, en la data i a l'hora indicats pel reclamant. Queda provat que el X d'abril de 2018, al voltant de les 10 h, el reclamant, mentre treballava com a pister de manteniment en la cursa de bicicletes sobre neu, en la pista K de l'estació d'esquí, va patir un accident, en col·lidir amb un corredor de la cursa. L'accident va tenir lloc en un segon tram de la pista d'esquí, més tècnica i amb més ressalts, i amb un canvi de rasant. Arran de l'accident, va ser assistit per un helicòpter del SEM, que el va traslladar a un hospital, on li van diagnosticar les lesions ja descrites.

Tanmateix, en referència a les circumstàncies de l'impacte al·legades, la versió de l'instant ofereix un seguit de dubtes.

D'entrada, cal destacar que, com ja s'avançava en paràgrafs anteriors, la víctima ha canviat la versió dels fets durant la instrucció de la segona reclamació, i, per tant, ha defensat dos relats diferenciats, i incompatibles en alguns punts. Així, en essència, en la primera versió exposa que, un cop iniciada la carrera cap a les 10 h, un dels corredors va patir una caiguda, l'instant va avisar a control per a parar la carrera i llavors el va auxiliar. La carrera no es va aturar i, mentre atenia el corredor enmig de la pista, va ser envestit per un altre que va sortir posteriorment. En la segona, explica que l'accident es va produir quan la carrera no s'havia iniciat i estaven muntant les portes. Van avisar l'instant per ràdio per tal que col·loqués bé una de les portes i evitar el perill de caiguda dels corredors en aquell punt, i, en accedir a la pista per a fer-ho, va patir la col·lisió amb un dels corredors.

Consta en l'expedient que, per a justificar el canvi argumental, l'instant afirma que no recorda els fets, ateses les lesions sofertes, i que la seva versió inicial dels fets es basava i corresponia amb la que li va facilitar el director de l'Escola; però que aquesta versió no es pot sostenir o deduir de la prova practicada durant la instrucció. I per això, en definitiva, canvia la versió i la reconstrueix amb la informació obtinguda amb la prova més recent.

Quant a la causa i la dinàmica de la caiguda, la Comissió considera que queda acreditat en l'expedient, i no són fets controvertits, que entre les 7 h i les 9 h, aproximadament, del dia X d'abril de 2018, els tres pisters –l'instant, el Sr. C (testimoni) i el tercer muntador– van anar a preparar la pista K de l'estació d'esquí per tal que es pogués dur a terme la cursa. Aquests tres tècnics de pista treballaven per a l'Escola, entitat contractista d'FGC. Per tal de mantenir una coordinació entre l'equip de manteniment de l'Escola i la direcció de les pistes, estaven connectats entre ells mitjançant una emissora. El tercer muntador era l'únic dels tres que, a més, estava connectat des d'una segona emissora, amb FGC, que supervisava l'acte.

L'instant era un esquiador expert i tenia experiència acreditada en la preparació d'aquesta cursa o d'esdeveniments esportius similars.

Tant FGC com l'Escola confirmen i acrediten que l'instant coneixia aquesta feina. I més en concret, pel que fa a les mesures de seguretat, l'informe d'FGC fa constar que «Tot el personal de pistes va equipat amb armilles identificatives i equips de comunicació mitjançant emissora amb canal específic pel desenvolupament de la prova, per estar informats de tot el que succeeix a la prova. L'accidentat portava sistema de comunicació "ràdio" de l'Escola Poliesportiva, per estar assabentat del transcurs de la cursa. Els controls sempre estaven a les ordres de la direcció de la cursa, que en tot moment tenia comunicació via ràdio per on es transmetia tota la informació rellevant per a les seves tasques i la seva seguretat».

L'esdeveniment esportiu consistia en una competició cronometrada de descens de bicicletes per la neu, en un circuit marcat i senyalitzat per aquestes tres persones. Els participants hi accedien a través dels remuntadors, que es van obrir al públic a les 9:25 h. Podien fer unes baixades per a reconèixer el recorregut, amb caràcter previ a l'inici de la cursa. Hi havia un punt de sortida i les sortides no eren individuals, sinó grupals.

Acabada la col·locació i el muntatge de les portes i altres elements propis d'aquesta competició, el Sr. C va adonar-se que una de les portes estava col·locada malament, en concret, que havia caigut una banderola d'un pal que ells hi havien posat abans, i en un tram de la pista més difícil i tècnic, amb canvi de rasant. En aquell moment ja feia una estona que els corredors baixaven per la pista, per grups. Tothom els podia veure i era conscient de la seva presència, a vegades massiva. El Sr. C va avisar els altres dos companys, van decidir reparar l'element en qüestió i l'instant ho va anar a fer, perquè s'hi trobava més a prop. L'instant va accedir a la pista i un corredor que baixava a gran velocitat va impactar contra ell i van resultar els dos lesionats. Es van fer les tasques d'auxili i d'assistència sanitària corresponents d'una manera immediata.

L'accident es va produir poc després de les 10 h. En aquell moment, a dalt de la pista hi eren el tercer muntador, el Sr. E –un dels testimonis, pister sanitari d'FGC–, una infermera i un metge. El Sr. C estava al remuntador i va veure l'accident.

En una anàlisi conjunta i ponderada de la prova realitzada, la Comissió constata que no s'acredita d'una manera suficient que el tercer muntador, que estava connectat per ràdio amb FGC, donés l'avís per a paralitzar les baixades dels corredors, per tal de poder o bé auxiliar un corredor o bé reparar la pista, segons sigui la versió dels fets que s'al·lega o s'al·legava. Ja s'ha dit que només s'acredita que els tres pisters es van comunicar entre ells per la necessitat de reparar la senyalització, però no consta que el pister que estava connectat amb el responsable d'FGC li traslladés aquesta informació, ni molt menys que la consentís. De fet, no consta ni tan sols que es comunicessin entre ells, ni per a informar de la reparació ni per a aturar la cursa o els entrenaments.

Sobre la necessitat de prestar auxili a un corredor que es defensa inicialment, només la confirma la declaració d'un dels quatre testimonis, un tercer corredor que no va veure l'accident i amb qui l'instant va contactar per Instagram, li va explicar el cas, li va proposar que testifiqués i ell li va dir que l'ajudaria en el que pogués. La seva declaració també es basa en una font d'informació molt poc consistent, d'un presumpte testimoni que ni tan sols va poder identificar. Tampoc la justificació del canvi de relat que fa l'instant en aquest punt, ja descrit, no resulta del tot convincent. En canvi, quatre testimonis han afirmat que no existia cap corredor a la pista, i que l'instant no va ficar-s'hi per a auxiliar-lo, sinó per a arreglar un element de senyalització.

Tampoc no s'ha aclarit del tot si l'accident va ocórrer durant els entrenaments o quan la cursa ja havia començat, ja que en aquest punt les declaracions dels testimonis no han estat coincidents. Tampoc la documentació no informa sobre l'hora d'inici de la carrera. Cal dir que en l'expedient s'ha posat el focus en aquesta qüestió, però la Comissió constata que aquest aspecte no és rellevant als efectes causals. El que resulta essencial és destacar que no només hi havia corredors a la pista, nombrosos, i des de feia mitja hora aproximadament, des que els remuntadors es van posar en marxa i fins a l'hora de l'accident; sinó que totes les persones que formaven part de l'esdeveniment i que hi eren presents, com els pisters, els corredors o els espectadors, i també el mateix instant, els havien vist fer pujades i baixades, a gran velocitat, i d'una manera clara i reiterada.

D'acord amb la doctrina d'aquesta Comissió, quan la conducta negligent de la víctima és determinant en la producció del dany i aquesta conducta no es pot atribuir a una omisió de l'Administració, la negligència de la víctima actua com un element de no imputabilitat del dany a l'Administració i és procedent excloure qualsevol responsabilitat (dictàmens 118/2011, 75/2016, 279/2017, 188/2020 i 314/2023).

En aquest cas, i d'acord amb la manera en què es va produir l'accident, aquesta Comissió considera que la víctima va prendre la decisió d'endinsar-se a la pista, un lloc amb poca visibilitat i potencialment perillós, sense esperar que li confirmessin que la baixada de corredors s'havia aturat.

També es comprova que no hi havia cap situació que justifiqués assumir aquest risc, i més en una persona amb experiència, i coneixedora de les normes i els protocols de seguretat en haver intervingut en diversos esdeveniments, tal com destaquen tant l'informe del servei com el de la contractista. La víctima tal vegada va actuar d'una manera lloable davant d'una situació que posava potencialment en risc la seguretat dels corredors; però, en no esperar que li confirmessin que la baixada de corredors s'aturava, s'insisteix, a vegades massiva i a gran velocitat en tractar-se d'una competició cronometrada, l'actuació va posar en risc la seva integritat física, amb la producció del desafortunat accident.

En definitiva, i com indiquen els informes, l'accident es va produir per una decisió del reclamant, el qual va decidir accedir al mig de la pista d'una manera prematura, i en un canvi de rasant, eventualment molt perillós, en un moment en què baixaven corredors a gran

velocitat. És clar que endinsant-se a la pista amb els corredors baixant, sense tenir la seguretat que no en baixaven més, les possibilitats que s'esdevinguessin els danys –que malauradament es van produir– eren molt altes, i només es poden imputar a la conducta de la víctima, la qual es va situar en una posició de perill evident per a la seva integritat física i va assumir plenament el risc de les conseqüències de la seva actuació (dictàmens 373/2022 i 171/2023). En aquests termes, és oportú referir el que aquesta Comissió va afirmar en el Dictamen 277/2024:

«D'acord amb aquests fets, aquesta Comissió considera que el fatal accident és la materialització d'un risc creat per la mateixa víctima, la qual va accedir voluntàriament a una estructura no habilitada per al seu ús interior i es va situar en posició invertida dins d'una de les parts de l'estructura, d'unes dimensions reduïdes. La víctima tampoc no va tenir en compte les seves dimensions en la realització d'aquestes accions, decisions que molt probablement es van veure afectades per l'estat de consum de tòxics que presentava la víctima en el moment dels fets.

Tal com aquest òrgan va manifestar en el Dictamen 46/2022, entén que, quan la víctima assumeix voluntàriament un risc per a la seva vida amb tanta intensitat, absorbeix completament el resultat lesiu i exclou qualsevol altra relació causal que es pugui hipotèticament concebre. Així es va afirmar en el Dictamen 281/2020: “[...] la Comissió considera que no hi ha un nexa causal entre el funcionament del servei públic i el dany al·legat, perquè el resultat final s'explica d'una manera exclusiva per la conducta de la víctima, que voluntàriament es va situar en una situació de risc quan va decidir accedir al recinte privat d'unes obres abandonades, amb accés tancat des de la via pública, i enfil·lar-se al primer pis, des d'on va caure al buit, des d'una altura de quatre metres”, i d'una manera similar en els dictàmens 335/2018, 37/2019 i 180/2020.»

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Comissió conclou que no ha quedat acreditada l'existència de la relació de causalitat necessària entre el dany produït i el funcionament del servei públic i, en conseqüència, la reclamació de responsabilitat patrimonial de l'Administració s'ha de desestimar.

CONCLUSIÓ

És procedent desestimar la reclamació de responsabilitat patrimonial instada davant de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya pel Sr. A pels danys i perjudicis soferts en un accident esdevingut a una estació d'esquí, en el decurs d'una cursa de bicicletes de descens.